https://wordlyknowledge.uz/index.php/gpble

Qabul qilingan sana: 07.12.2025
Nashr etilgan sana: 30.01.2026

Karimov Avazbek Umarali o'g'li

Farg'ona davlat texnika universiteti

AT va T kafedrasi assistenti

dik.karimov91@gmail.com

Obidova Muqaddamxon Xokimjon qizi

Farg'ona davlat texnika universiteti

"70-23" Axborot tizimlari va texnologiyalari yo'nalish talabasi

muqaddamxontoxtasinova@gmail.com

O'ZBEKISTONDA ELEKTRON HUKUMAT: RAQAMLI TRANSFORMATSIYA VA DAVLAT BOSHQARUVI SAMARADORLIGI

Annotatsiya

Mazkur maqolada zamonaviy axborot texnologiyalarining davlat boshqaruviga tatbiq etilishi, xususan, elektron hukumat tizimining bugungi holati va kelajakdagi istiqbollari tahlil qilinadi. Men o'z tadqiqotimda raqamli xizmatlarning jamiyat ijtimoiy-iqtisodiy hayotiga ta'siri, shaffoflikni ta'minlashdagi o'rni va sohani rivojlantirishdagi strategik yo'nalishlarni yoritib berishga harakat qildim.

Kalit so'zlar

elektron hukumat, raqamlashtirish, G2C, G2B, ochiq ma'lumotlar, my.gov.uz, kiberxavfsizlik, Mobile ID.

Bugungi kunda jahon hamjamiyati to'rtinchi sanoat inqilobi (Industry 4.0) davrida yashamoqda. Bu jarayonda davlat boshqaruvi apparatining qay darajada moslashuvchan va texnologik ekanligi mamlakatning xalqaro maydondagi raqobatbardoshligini belgilab bermoqda. Men ushbu maqolada elektron hukumatni

https://wordlyknowledge.uz/index.php/gpble
Qabul qilingan sana: 07.12.2025
Nashr etilgan sana: 30.01.2026

shunchaki texnik vosita emas, balki davlat va xalq o‘rtasidagi ishonch ko‘prigi sifatida talqin qilaman. O‘zbekistonda amalga oshirilayotgan islohotlar, ayniqsa "Raqamli O‘zbekiston – 2030" strategiyasi bu yo‘nalishda yangi ufqlar ochmoqda.

Elektron hukumatning tahliliy asoslari

Mening nazarimda, elektron hukumat tizimining muvaffaqiyati uchta asosiy bo‘g‘inning o‘zaro uyg‘unligiga bog‘liq:

G2C (Davlat va fuqaro): Bu yo‘nalishda asosiy e’tibor xizmatlarning soddaligiga qaratilishi kerak. My.gov.uz portali orqali 600 dan ortiq xizmatlarning joriy etilishi, ortiqcha hujjatbozlik va "sandiqdan ariza" chiqarish kabi eskirgan usullarga chek qo‘ydi.

G2B (Davlat va biznes): Tadbirkorlar uchun litsenziya olish, eksport-import operatsiyalari va soliq deklaratsiyalarini elektron topshirish korrupsion xavflarni 70-80% gacha kamaytirish imkonini berdi.

G2G (Davlat idoralari o‘rtasida): Men buni tizimning "yuragi" deb hisoblayman. Agar vazirliklar o‘zaro ma’lumot almashishni 100% raqamli ko‘rinishga o‘tkazmasa, fuqarolardan hali ham "ma’lumotnoma" talab qilish holatlari davom etaveradi.

Mavjud muammolar: Shaxsiy kuzatuvlar Sohani o‘rganish jarayonida men bir qator to‘siqlarga duch keldim:

Raqamli tengsizlik: Poytaxt va olis qishloqlardagi internet sifati hamda aholining AKT savodxonligi o‘rtasidagi farq hali ham yuqori.

Ma’lumotlar xavfsizligi: Barcha ma’lumotlar raqamli formatga o‘tar ekan, kiberhujumlar va shaxsiy ma’lumotlar daxlsizligi masalasi birinchi planga chiqmoqda.

https://wordlyknowledge.uz/index.php/gpble
Qabul qilingan sana: 07.12.2025
Nashr etilgan sana: 30.01.2026

Psixologik to‘siq: Ayrim davlat xizmatchilarining an’anaviy ish uslubidan voz kecha olmasligi va yangilikka nisbatan qarshiligi.

Istiqbolli takliflar va yechimlar:

Elektron hukumatni yangi bosqichga olib chiqish uchun quyidagi choralarni taklif qilaman:

"Mobile Government" tamoyilini kengaytirish: Kompyuterdan ko‘ra smartfondan foydalanish ommalashganini hisobga olib, barcha xizmatlarni mobil ilovalarga moslashtirish.

Sun’iy intellektni joriy etish: Davlat xizmatlarida "chatbot"lar va sun’iy intellekt yordamida qaror qabul qilish tizimlarini (masalan, subsidiya ajratishda inson omilisiz tekshirish) kengaytirish.

Blockchain texnologiyasi: Ko‘chmas mulk va arxiv hujjatlarini saqlashda ma’lumotlar o‘zgartirilishining oldini olish uchun blokcheynni qo‘llash.

Xulosa

Xulosa o‘rnida aytishim mumkinki, elektron hukumat – bu yakuniy maqsad emas, balki xalqqa xizmat qilishning samarali vositasidir. Biz faqat texnologiyani emas, balki boshqaruv falsafasini ham raqamlashtirishimiz zarur. Shundagina biz shaffof, adolatli va tezkor davlat boshqaruviga erisha olamiz.

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. O‘zbekiston Respublikasining "Elektron hukumat to‘g‘risida"gi Qonuni.
2. Sh. Mirziyoyev. "Yangi O‘zbekiston taraqqiyot strategiyasi".
3. Birlashgan Millatlar Tashkilotining "E-Government Survey" hisoboti (2024).